

Retningslinier for MASTER OG ANTENNER

Retningslinier for
MASTER OG ANTENNER

UDGIVER
Herning Kommune
By, Erhverv og Kultur

ÅR
2010

REDAKTION OG TEKST: Mette Wraa Nielsen, Arkitekt cand.arch.

i samarbejde med

PROJEKTGRUPPE: Bodil Schreiber Aase, Teknisk Assistent
Hans Eghøj, Arkitekt maa
Niels Torp Steffensen, TDC
Sander Fløj Lindegran, 3
Peder Hansen, Telcon
Niels Rask Overgaard, Telia

LAYOUT: Mette Wraa Nielsen, Arkitekt cand.arch.

02	INDLEDNING
03	FORMÅL
04	LOVGIVNING
05	ANSØGNING
07	SAGSBEHANDLING
08	NABOORIENTERING
08	KLAGEMULIGHEDER
09	VILKÅR I FORBINDELSE MED TILLADELSE
10	PLACERING AF MASTER OG ANTENNER
11	UDFORMNING – MASTER
13	UDFORMNING – ANTENNER
14	RETNINGSLINIER
15	Generelle bestemmelser
18	By- og boligområder
19	Bevaringsværdige bymiljøer og -bygninger
20	Erhvervsområder
21	Afgrænsede landsbyer
22	Det åbne land
23	LITTERATUR
24	BILAG
24	Det sundhedsmæssige aspekt

02 indledning

Der er et stigende behov for opsætning af nye antennesystemer, herunder også forskellige mastetyper, til brug for især 3G-mobiltelefoni (UMTS).

Derfor har Herning Kommune besluttet at der skal udarbejdes et sæt overordnede retningslinier for opstilling af nye master og antenner.

Retningslinierne er gældende for alle antenner og master til privat eller erhvervsmæssigt brug, der opstilles eller udskiftes efter retningsliniernes ikrafttræden den 01. september 2009.

I retningslinier for master og antenner sættes der fokus på de forskellige aspekter, som vejledningen indeholder, herunder bl.a.:

- Den fysiske udformning af master og antenner
- Placeringen i en planmæssig sammenhæng
- De tekniske muligheder og begrænsninger
- Inddragelse og høring i sagsbehandlingen

Retningslinier for master og antenner kan findes på Herning Kommunes hjemmeside www.herning.dk.

Da området er underlagt en konstant udvikling, vil hjemmesiden blive opdateret løbende.

Antenner opsat på Herning Højskole

Retningslinier for master og antenner har til formål dels at lette sagsbehandlingen i forbindelse med nyetablering og renovering af eksisterende master og antenner, minimere antallet af opstillede master og antenner samt at sikre borgernes krav om optimal mobildækning i Herning Kommune.

Retningslinier for master og antenner skal fungere som vejledning for ansøger, angive retningslinier for placering og udformning af master og antenner til brug for sagsbehandlingen og som sikkerhed for kommunens borgere, dog uden at angive konkrete placeringer.

Et af udgangspunkterne for denne maste- og antennevejledning er, at master og antenner ikke skal tiltrække sig for megen opmærksomhed i bybilledet og i det åbne land, men at der skal tages hensyn til de enkelte områdes arkitektoniske og beplantningsmæssige karakteristika.

Udformningen af den enkelte antenne og mast, samt valget af position, skal ses i sammenhæng med de umiddelbare omgivelser. Det kommer dermed til at handle om, at der i ansøgningen tages hensyn til helhederne i byen og i det åbne land set i forhold til den konkrete placering.

04 lovgivning

Lovgivningsmæssigt hører nyetablering, samt ud- eller ombygning af master og antenner til i tre forskellige lovområder: **Byggelovgivningen, Planlovgivningen og Mastelovgivningen.**

Byggelovgivningen, der blandt andet gælder ved nybyggeri eller ved ombygninger, er relevant, fordi master og antenner i lovens forstand er bebyggelser, og derfor kræver det en byggetilladelse.

■ Se byggeloven på www.retsinformation.dk

Planlovgivningen, der regulerer arealanvendelse, er relevant, fordi master og antenner kan skæmme både bymiljøer og landskaber, hvis de ikke placeres med omhu. Master og antenner skal indpasses i forhold til omgivelserne med størst mulig hensyntagen til værdifulde bebyggelser, til bymiljøer, til landskaber og til dem, der bor tæt på.

Placeringen af nye antenner og master, samt væsentlige ændringer af bestående anlæg uden for afgrænsede byområder, kræver en landzonetilladelse, med mindre området er omfattet af en lokalplan, der fastsætter andet.

Både kommuneplanen og lokalplaner regulerer opsætningen af master og antenner i et givent område.

■ Se planloven på www.retsinformation.dk

Mastelovgivningen, som blandt andet regulerer fælles udnyttelse af master til radiokommunikation og opsætningen af antennesystemer på bygninger, er relevant, fordi den indeholder regler om, hvad der skal tages hensyn til, hvis man ønsker at udnytte allerede eksisterende master, eller hvis man ønsker at sætte antennesystemer op på bygninger.

Masteloven slår blandt andet fast, at ejere af master til radiokommunikationsformål har pligt til at imødekomme alle anmodninger om fælles udnyttelse af den pågældende mast fra andre, der er tildelt radiofrekvenser, og som har behov for at sætte antennesystemer op.

■ Se masteloven på www.retsinformation.dk

Anden lovgivning

Naturbeskyttelseslovgivningen har blandt andet til formål at beskytte de landskabelige, kulturhistoriske, naturvidenskabelige og undervisningsmæssige værdier samt at forbedre, genoprette eller tilvejebringe områder, der er af betydning for landskabelige og kulturhistoriske interesser.

■ Se naturbeskyttelsesloven på www.retsinformation.dk

Det kan anbefales at kontakte Herning Kommunes Byggesag med henblik på at afklare, om det påtænkte projekt kræver byggetilladelse eller anmeldelse, og om det forudsætter én eller flere dispensationer, inden arbejdet med at placere en mast eller antenne påbegyndes.

Inden der kan gives byggetilladelse og ved anmeldelse, skal det undersøges, om projektet er i strid med bestemmelserne i en række love, bl.a. Planloven, Naturbeskyttelsesloven og Bygningsfredningsloven, (jf. kapitlet om lovgivning). I den forbindelse informeres eller høres naboer og andre med interesse for sagen, inden der kan tages stilling til ansøgningen.

Ansøgning om byggetilladelse/anmeldelse skal indeholde relevant materiale i **to eksemplarer**, herunder bl.a.:

- Opstalt, i fast målestoksforhold, der viser masten inkl. antenner eller antennernes placering på eksisterende bygningsværk.
- Situationsplan, i fast målestoksforhold, der viser masteplaceringen samt evt. eksisterende bygninger, teknikcabinen, afstand til skel og vej, nordpil, indkørsel, eventuelle byggelinier, beskyttelseslinier og andet relevant for sagsbehandlingen.
- Visualisering af masten inkl. realistisk antennebestykning eller visualisering af eksisterende bygningsværk. Visualiseringerne skal være vist fra forskellige retninger og afstande, som fastlægges efter aftale med

sagsbehandleren.

- Redegørelse for evt. indfarvning af antenner.
- Redegørelse for eksisterende/nye bygningskonstruktioner med statiske beregninger inkl. fundament eller eftervisning af, at det eksisterende bygningsværk har tilstrækkelig bæreevne til ekstra-belastningen.
- Beskrivelse af antennesystemet og mast, f.eks. i form af datablad med tydelig angivelse af størrelse.
- Beskrivelse af teknikhytte(r), herunder tegninger i plan, snit og opstalt, der viser areal, højde og materialebeskrivelse.
- Beskrivelse og tegning af fastgørelsesbeslag af antenner ved eksisterende bygningsværker.
- Fuldmagt fra ejendommens ejer.
- Eventuelt beskrivelse af skærmende beplantning.
- Eventuelle dispensationsansøgninger.
- Samt enhver oplysning, der menes relevant for sagsbehandlingen, herunder f.eks. redegørelse for andre placeringer, der er blevet forsøgt og forkastet i forhold til den ansøgte placering.

06 ansøgning

Ansøger forventes at komme med et oplæg til placering af antenneposition, evt. med helhedsplan for ansøgernes fremtidige netplanlægning i kommunen, samt angivelse af alternative placeringer.

IT- og Telestyrelsen skal høres i forbindelse med ansøgning om opsætning af nye master, idet de kan oplyse, om der i nærheden er eksisterende master, der kan benyttes. IT- og Telestyrelsens mastedatabase giver mulighed for at se, hvor kommunernes eksisterende og planlagte master og antenner er placeret.

■
Se mastedatabasen på
<http://www.mastedatabasen.dk/VisKort/PageMap.aspx>

Overholder byggeriet ikke bestemmelserne i bygningsreglementet, skal der søges dispensation. Ved ansøgning skal der gives en begrundelse for, hvorfor det er nødvendigt at søge dispensation

For dispensation til at fravige bestemmelserne i bygningsreglementet gælder Byggelovens §22.

For dispensationer til at fravige andre bestemmelser i anden lovgivning gælder dispensationsbestemmelserne i den pågældende lov.

I samspil med kommunens sagsbehandlere findes via de givende retningslinier og principper frem til en hensigtsmæssig placering og mastetype.

Ansøgningen sendes til [Herning Kommune, Bygesag, Rådhuset, Torvet, 7400 Herning](#) eller elektronisk til teknik@herning.dk.

Kommunen er, i henhold til byggeloven – bygningssmyndighed.

Ansøgninger vedrørende master og antenner skal indsendes til Byggesag, der behandler dem efter Herning Kommunes vedtagne retningslinier for placering og udformning af master og antenner samt den gældende lovgivning. Efterfølgende giver Byggesag de nødvendige tilladelser og evt. dispensationer.

Herning Kommunes retningslinier for master og antenner skal følges.

Det skal fremhæves, at det ved alle ansøgninger om opsætning af antennesystemer og tilhørende master, er kommunens skøn, der endeligt afgør sagens udfald.

Ansøgning om opførelse af antenner og master behandles som andre byggesager, og arbejdet færdigmeldes. Større arbejder må ikke tages i brug, før kommunen har givet en ibrugtagningstilladelse.

En byggetilladelse/anmeldelse er gyldig i ét år. Dvs., at byggeriet skal være startet, inden der er gået et år fra udstedelsen, ellers bortfalder tilladelsen.

Sagsbehandlingens varighed

Ved ukomplicerede sager tager sagsbehandlingstiden mellem 4 og 8 uger. Kræver sagen yderligere tilladelser (eksempelvis landzonetilladelse, der tager 8 uger), skal disse først behandles og meddeles. Skal der ydermere søges tilladelser hos andre myndigheder, forøges sagsbehandlingstiden. Her gælder det, at jo bedre belyst ansøgningsmaterialet er, jo hurtigere er sagsbehandlingstiden.

Ifølge byggeloven skal kommunerne foretage en skriftlig høring af de ejendomme, der grænser op til den berørte matrikel. Forvaltningen vælger også at høre nærtliggende ejendomme, hvis det vurderes, at de berøres i særlig grad. Samtidig vurderer forvaltningen også, om der er andre der skal høres som f.eks. borgerforeninger eller grundejerforeningen.

I forhold til placering af master og antenner har Herning Kommune besluttet, at naboorientering skal omfatte, ikke kun de berørte matrikler, men alle naboer i op til 500 meters radius, hvis placeringen ligger i landzone. Dog beror hver enkelt naboorientering på et skøn af den sagsbehandler, der behandler sagen, da der skal tages særligt hensyn til de landskabelige forhold. Der kan f.eks. være tale om et kuperet terræn, hvor også naboer, der bor længere væk, kan blive berørt af en synsmæssig forandring. Derfor kan orienteringscirklen udvides og indskrænkes i forhold til de 500 meter.

Også i byzoner beror omfanget af naboorienteringen på et skøn fra den sagsbehandler, der varetager sagen.

Man kan klage over de afgørelser, som kommunen eller anden myndighed træffer, hvis man som part i sagen har en retslig eller væsentlig individuel interesse i sagens udfald.

Man kan klage over de såkaldte retslige spørgsmål, hvis man f.eks. mener, at der er begået procedurefejl, eller hvis man mener, at kommunen har truffet en afgørelse, den ikke har hjemmel til. I forhold til planloven kan man tillige klage over afgørelser om landzonetilladelse og ekspropriation.

For de afgørelser, der træffes efter planloven og naturbeskyttelsesloven, er klageinstansen **Naturklagenævnet**. Det er en betingelse, for at Naturklagenævnet behandler klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr., som opkræves ved modtagelsen af klagen. Hvis man får medhold i klagen, tilbagebetales beløbet efter endt sagsbehandling.

For de afgørelser, der træffes efter byggeloven, er klageinstansen **Statsforvaltningen Midtjylland**.

Antenner placeret på biogas-anlæg nær Sinding

Der skal sikres en udbygning af telekommunikationsområdet, som modsvarer standarden i de øvrige dele af landet, men samtidig skal der tages vide hensyn til kommunens landskabsværdier og herunder også de kulturhistoriske værdier. Teleoperatørerne må på baggrund heraf acceptere, at hensynet til disse naturværdier i et vist omfang kan berøre udbygningen praktisk eller økonomisk.

Antenneanlæg bliver heldigvis i stigende omfang installeret på eksisterende høje bygninger og anlæg, såsom skorstene, siloer, vindmøller og højspændingsmaster. Placeres antennesystemet på sådanne anlæg, skal de tilpasses anlæggets farve, så de virker mindre fremtrædende.

Kommunen kan give påbud om fælles udnyttelse, hvis en maste- eller bygningsejer afviser at give en ansøger adgang, eller hvis en ansøger ønsker at etablere en ny mast, selv om det er muligt at bruge en eksisterende mast eller bygning.

Derudover kan kommunen knytte bestemte vilkår om for eksempel højde til tilladelsen til at opføre en ny mast. Det vil typisk ske for at sikre, at masten fremtidssikres, så den kan bruges til fælles udnyttelse senere. Altså vil det i sådanne tilfælde kunne kræves, at masten skal bygges højere, end ansøgeren umiddelbart selv havde brug for.

I sager, hvor der ikke er klarhed over eller enighed om ret til tredjemands arealer, er det IT- og Telestyrelsen, der vurderer, hvorvidt der skal iværksættes ekspropriation.

Med baggrund i lovgivningen kræver Herning Kommune:

- At der kan opsættes nye antenner på eksisterende master. Det gælder også master, der benyttes af andre operatører.
- At masten skal tages ned igen senest ét år efter, at den ikke længere er til brug for det formål, der er givet tilladelse til.
- At godkendelse af en masteplacering og de tilhørende vilkår skal tinglyses på ansøgnernes regning.

10 placering af master og antenner

Principper for placering og udformning af master og antenner i Herning Kommune.

Antenner og master placeres som udgangspunkt ud fra to forskellige hensyn.

- De visuelle hensyn.
- De tekniske hensyn.

Teleoperatørens opgave er at skabe et stabilt radiobølgenet, der kan give den bedst mulige dækningsgrad. Det stiller krav til den indbyrdes placering af antennepositioner, der alt afhængig af teknologi har forskellige krav til tæthed og placeringshøjder af sende- og modtagerantennen. Herning Kommune lægger stor vægt på de visuelle aspekter i placeringen af antenner og master.

Dels er der et ønske om at beskytte kommunens landskabelige, kulturhistoriske og arkitektoniske værdier samt at undgå placering af antenner og master i tæt bebyggede områder. Dels ønskes løsninger, der indpasses omgivelserne, så de synes mindst muligt.

Det kan blive nødvendigt at placere master og antenner i områder, der er kendetegnet ved tæt bebyggelse eller bevaringsværdige miljøer, hvis også de centrale dele af kommunens centerbyer skal have rimelige sende- og modtageforhold.

Kabler og den medfølgende teknik fra antenners sende- og modtagesystem er ofte pladskrævende og skal tages med i overvejelserne, når antenner og master placeres. Teknikken skal på den ene side være let tilgængelig for teleoperatørene og på den anden side være "usynlig", integreret i bygninger eller skjult og uden at optage unødigt megen plads.

Samling af teknik-huse fra flere operatører ved gittermast i erhvervsområde ved Herning

Fælles for alle kommunikationssystemer er, at der på et angivet sted er behov for at placere sende- og modtageudstyr (antenner) på en konstruktion i en højde, der er fordelagtig i forhold til at få en så stor dækningsgrad som muligt.

Der findes flere forskellige former for master:

- Fritstående gittermaster (højde mellem 30-60 m)
- Fritstående rørmaster (højde mellem 21-36 m)
- Bardunerede gittermaster (højde mellem 75-320 m)
- Flagstangsløsninger med indbyggede skjulte antenner (højde mellem 15-23 m)
- Pæleløsninger med indbyggede skjulte antenner (højde mellem 15-23 m)

Gittermaster kan forhøjes ved at påmontere et bærerør i toppen af masten. Herved kan en eksisterende mastekonstruktion udnyttes optimalt.

En mast er ofte den løsning, som falder "mindst naturligt" ind i omgivelserne. Derfor tilstræbes det at benytte eksisterende master eller høje bygninger, før der gives tilladelse til opførelse af en ny mast.

Gittermast med flere udbydere

Rørmast med én udbyder

Bardunerede gittermast

Flagstangsløsning

12 udformning master

Som hovedregel ønsker Herning Kommune en **æstetisk løsning**, der så vidt muligt er visuelt neutral. Men der er tekniske forhold, der skal tages med i overvejelserne, når der skal vælges mastetype.

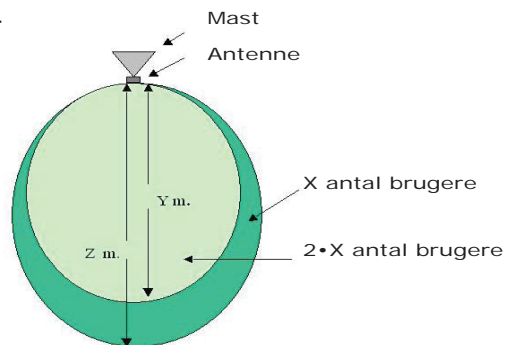
Højde - varierer i forhold til, hvilken teknologi der er tale om, topografiske forhold, befolkningstæthed, forbrugsmønstre og placering af omkringliggende antennepositioner.

Bæreevne - har betydning i forhold til, hvor mange antenneanlæg der skal kunne monteres.

Afstand mellem sende- og modtagemaster varierer i forhold til:

- Teknologi
- Antal brugere, nettet skal kunne bære (jf. diagram for UMTS-dækningsprincip nedenfor, dvs. at der er behov for større tæthed af UMTS antenner i byerne, hvor der er flest brugere).
- De topografiske forhold.

Dækningsprincip UMTS(3G).

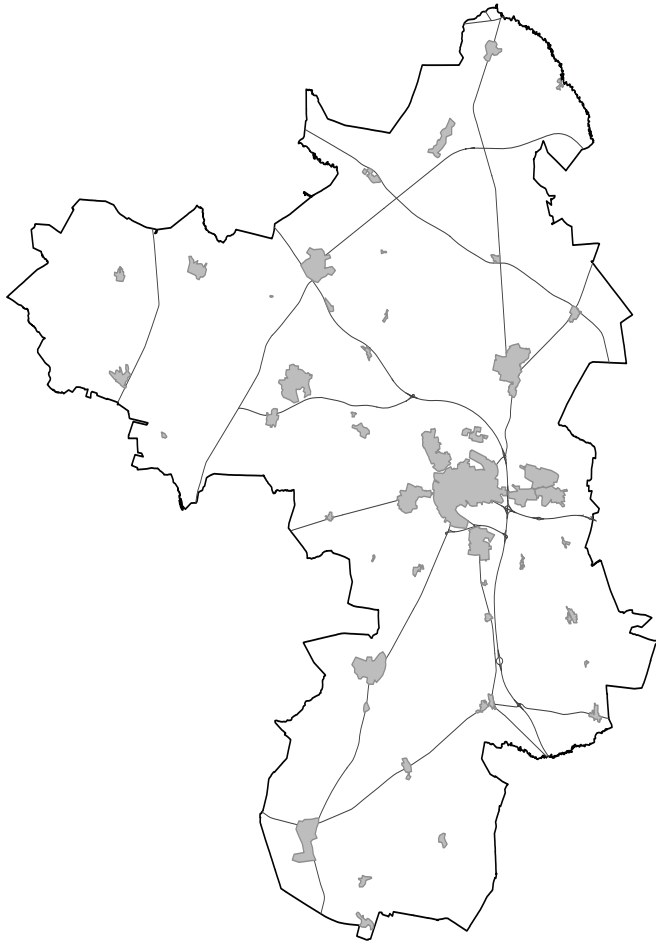
”Jo flere brugere jo mindre dækningsradius”

Antennet placeret på lysmast ved idrætsanlæg

Antenner opsættes oftest på master eller bærerør på eksisterende bygninger, men de kan også indbygges i bygningskonstruktioner, som skorstensattrapper eller falske vinduer. På den måde kan man skjule antennen, så den ikke virker påtrængende i bymiljøet, men det er en væsentligt fordyrende løsning, og der skal opsættes flere antenner i området, da signalet bliver forringet. En sådan løsning vælges ofte på bevaringsværdige bygninger eller i bevaringsværdige bymiljøer.

14 retningslinier

For de forskellige områder gælder forskellige retningslinier. Dog er der generelle retningslinier der gælder for alle områder i Herning Kommune. Opdelingen kan ses herunder:

- Generelle bestemmelser
- By- og boligområder
- Bevaringsværdige bymiljøer og -bygninger
- Erhvervsområder
- Afgrænsede landsbyer
- Det åbne land

- Den gældende lovgivning skal være overholdt, for at der kan gives tilladelse til en ansøgning. **Der dispenseres ikke fra Masteloven.**
- Nye antenner og master skal søges placeret i erhvervsområder. Kun hvis det kan godtgøres, at der ikke er andre muligheder, kan opstilling inden for andre områder i kommunen accepteres.
- Telekommunikationsanlæg tillades fortrinsvis på eksisterende bygninger eller eksisterende master. Det gælder også bygninger eller master, der benyttes af andre operatører.
- Ved ansøgning om nye antennepositioner skal antenner søges samlet.
- Muligheden for en placering ved eksisterende positioner – også fra andre operatører – skal undersøges først,
 - når en ønsket ny UTMS position ligger under 200 m fra en eksisterende position,
 - når en ny GSM 1800 ligger under 2 km fra en eksisterende position,
 - når en ny GSM 900 position ligger under 5 km fra en eksisterende position.
- Der tillades kun opstillet nye master, hvor det ikke er muligt at bruge bygninger eller eksisterende master.

Antenner fra flere operatører, placeret på eksisterende bygningsværk i Herning.

16

retningslinier for generelle bestemmelser

Flagstangsatrap ved Jyllands Allé, Århus

- Ved opstilling af master til mobiltelefoni stilles krav om, at der skal være plads for andre operatører.
- Hvor der meddeles tilladelse til opstilling af master, tinglyses krav om fjernelse senest ét år efter, at mastens anvendelse til det ansøgte er ophørt.
- En god dækningsgrad for telekommunikationsanlæg overalt i Herning Kommune skal prioriteres højt.
- I byområder vil rørmaster blive fortrukket. Antennen skal placeres tæt ind til masten og indfarves i samme farve.
- Mastehøjden skal afstemmes med de omkringliggende bygninger/omgiversers højde og arealmæssige udstrækning.
- Masten skal gøres så lav som muligt uden at tilsidesætte mulighederne for, at flere operatører kan anvende samme mast til samme eller andre sendesystemer.

- Hvor lokalplaner ikke tillader opstilling af master, gives der ikke dispensation. I erhvervsområder kan der dispenseres, hvis en anden løsning ikke er mulig.
- Ved placering af master skal der tages hensyn til beflyvningen, herunder højdebegrænsninger eller flyvepladsers indflyvningszoner.
- Ved etablering af radiokædetraceer skal der tages hensyn til planlagte vindmøller.
- Langs veje skal mastens placering vurderes i forhold til synsfeltet langs vejen, og oversigtsarealer ved vejkryds m.m. skal friholdes.
- Der skal foretages indhegning i en højde af 2 meter omkring en masts fod, så uvedkommende hindres adgang til masten. Af sikkerhedsmæssige grunde kan der også kræves indhegning af teknikhus og kabelføring.
- Hvis teknikhuset er synligt fra boligområder, byens indfaldsveje eller landskabets overordnede veje, skal det udformes med afskærmende beplantning.
- Små master til radiokommunikation (under en højde på 12 meter) kan tillades opstillet tæt ved bygninger (dog minimum 2,5 meter fra skel), forudsat at naboorientering ikke medførte væsentlige indsigelser.

Antenne placeret på eksisterende højspændingsmast (Genvejen i Århus).

18 retningslinier for by- og boligområder

- Opstilling af nye master tillades kun, hvis det godtgøres, at der ikke kan findes andre løsninger.
- Antenner kan som udgangspunkt placeres på alle tage eller indarbejdes i bygningens konstruktion og arkitektur.
- Antenner skal som udgangspunkt placeres, så de ikke er synlige i gadeplan – enten ved indarbejdelse i en mastekonstruktion, tilpasning af bærerør, indarbejdet i bygningens konstruktion/arkitektur eller ved en tilbagetrukket placering på fladt tag.
- Teknikrum skal placeres i eksisterende bygninger, i baggårde eller på tagflader. Nyt bag- eller taghus skal i sit ydre tilpasses de omgivende bygninger blandt andet med hensyn til konstruktion, materialer og farver.
- Som udgangspunkt skal placeringen af antenner og master være, hvor det påvirker færrest mennesker, eksempelvis ved idrætsanlæg, i kanten af åbne arealer, offentlige bygninger (skoler og børneinstitutioner undtaget) eller større trafikanelæg.

Antenner diskret placeret på toppen af Dalgas Hus i Herning.

Skorstens-atrap på Læsøgade Skole i Århus

- Antenner bør som udgangspunkt ikke placeres inden for områder, hvor der i en lokalplan er bygningsbevarende bestemmelser eller bestemmelser om bevaringsværdige bymiljøer.
- Hvis det for at opnå en tilfredsstillende dækningsgrad er nødvendigt at placere en antenne inden for et bevaringsværdigt område, skal antennen placeres, så den ikke er synlig fra gadeplan, f.eks. indbygget i eksisterende skorsten, hjørnesøjle eller lignende bygningsdel.
- Kun i særlige tilfælde kan en synlig placering accepteres, som for eksempel indbygget i flagstang, skorstensatrap eller lignende.
- Antenner skal i hvert tilfælde tilpasses konstruktionen og arkitekturen ved det enkelte bygningsværk.
- Antennepositionen skal vurderes i forhold til bygningens bevaringsværdi.
- På bygninger med høj bevaringsværdighed tillades ikke opsætning af antenner.
- Teknikrum må kun placeres i eksisterende bygninger eller haveanlæg og skal i sit ydre tilpasses de omgivende bygninger med hensyn til konstruktion, materialevalg og farver.

20 retningslinier for erhvervsområder

Gittermast i erhvervsområde ved Herning

- I erhvervsområder – dvs. områder, der i forbindelse med kommuneplanen og/eller lokalplaner er udlagt til hårdværks- eller industriformål – skal antenner fortrinsvis placeres på eksisterende skorstene eller bygningsdele.
- Alle antenner er som udgangspunkt tilladte, men der skal foretages en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde.
- Der kan opsættes nye antenner på eksisterende master. Det gælder også master, der benyttes af andre operatører.
- Der tillades kun nye master, hvor det ikke er muligt at opsætte antenner på andre bygningskonstruktioner eller eksisterende master.
- Ved opsætning af nye master og udskiftning af eksisterende master i industriområder, skal det industrilignende udseende prioriteres, så masten indgår i en arkitektonisk sammenhæng med omgivelserne.
- Teknikrum skal placeres i eksisterende bygninger eller tilpasses omgivelserne ved konstruktion, materialevalg og farver eller udformes med afskærmende beplantning.

retningslinier for afgrænsede landsbyer 21

- Antenner og master skal i princippet tilpasses byens skala.
- I byområder med høj bevaringsværdighed og fredningsinteresser skal der udvises særlige hensyn.
- Inden for registrerede kirkebyggelinier kan opstilling af nye master og antenner kun tillades, hvis antennen indbygges i flagstang, skorstensattrap eller lignende, så den ikke er synlig.
- Ved valg af placering skal den landskabelige karakter vægtes. Ved kulturhistoriske værdier skal der udvises særlige hensyn.
- Teknikrum skal placeres i eksisterende bygninger eller tilpasses omgivelserne ved konstruktion, materialevalg og farver eller udformes med afskærmende beplantning.
- Placering uden for byzone kræver landzonetilladelse, med mindre en lokalplan for området fastlægger noget andet.

Gittermast ved Sindring

22 retningslinier for det åbne land

- Af hensyn til landskabet og naturen skal antallet af master i det åbne land begrænses.
- Det prioriteres højt, at eksisterende og nye master benyttes til flere sendesystemer og af flere operatører.
- Nye antenner og master skal søges placeret hos erhvervsvirksomheder eller ved landbrugsejendomme. Kun hvis det kan godtgøres, at der ikke er andre muligheder, kan en anden opstilling i det åbne land accepteres.
- Nye antenner skal så vidt muligt anbringes på eksisterende master, siloer eller andre høje bygninger/bygningsdele, der egner sig til formålet.
- Ved placering af master og antenner skal der tages hensyn til beliggenheden af boliger i det åbne land, så generne for de omkringboende bliver mindst mulige.
- Placering af master og antenner skal i hvert enkelt tilfælde vurderes i forhold til naturen og landskabets karakter sammenholdt med antennens betydning for dækningsgraden.
- I områder, der er udpeget som bevaringsværdigt kulturmiljø, og som har særlig kulturhistorisk interesse, skal der udvises særlige hensyn.

- Der tillades normalt ikke opstillet master i internationalt naturbeskyttelsesområde, naturområde og værdifuldt landskabsområde. Hvis det kan godtgøres, at der ikke er andre muligheder, forudsætter placeringen en vurdering af miljøkonsekvenserne.
- Placering af nye master og antenner, samt væsentlige ændringer på eksisterende anlæg i det åbne land forudsætter en landzonetilladelse, med mindre en lokalplan for området fastsætter andet.

Antenne placeret på vindmølle vest for Låsby

Der er hentet inspiration og viden til retningslinier for master og antenner fra følgende kilder:

- Masteloven
- Planloven
- Byggeloven
- Naturbeskyttelsesloven
- Andre kommuners vejledninger
- Mobilantenner og sikkerheden, Pjece udgivet af TI - Telekommunikationsindustrien

24 bilag det sundhedsmæssige aspekt

Selvom det sundhedsmæssige aspekt er et emne, der forsat diskuteres og undersøges, fordi nærhed til antennesystemer kan have negative psykologiske konsekvenser i form af utryghed og usikkerhed, er det ikke et forhold, der indgår i sagsbehandlingen.

I Danmark bliver det sundhedsmæssige forhold inden for mobiltelefonsystemer varetaget af Sundhedsstyrelsen, som rådgiver Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling om dette.

Sundhedsstyrelsens rolle er blandt andet at anbefale, hvilke grænseværdier der bør gælde for stråling fra mobiltelefoni. De anbefalede grænseværdier i Danmark følger ICNIRP (International Commission in Non-Ionizing Radiation Protection). ICNIRP er en organisation, der er uafhængig, og som arbejder sammen med blandt andet WHO (World Health Organization). EU anbefaler de sammen grænseværdier.

GSM 900	4,8 W/m ²
GMS 1800	9,3 W/m ²
UTMS	10,0 W/m ²

Sundhedsstyrelsens anbefalede grænseværdier for stråling fra mobilantenner.

For at hjælpe kommunerne i Danmark har sundhedsstyrelsen etableret mulighed for, at en embedslæge kan bistå den enkelte kommune i forbindelse med information om sundhedsmæssige forhold ved antenner til mobiltelefoni. Bistanden gives til medarbejdere i kommunen, når disse har behov for dette for at kunne svare på spørgsmål fra borgeren.

Derudover har Sundhedsstyrelsen på sin hjemmeside, www.sst.dk, fremlagt information omkring stråling fra antenner til mobiltelefoni samt oftede stillede spørgsmål og hertil følgende svar.

Siden opstillingen af sendemaster til 3. generationsnet til mobiltelefoner blev påbegyndt, har der været en omfattende debat omkring den mulige strålingsrisiko for personer, der bor eller opholder sig i nærheden af masterne. Det skal her påpeges, at det ikke er påvist, at nærhed til mobilantenner har negative sundhedsmæssige konsekvenser for befolkningen, idet målinger har vist, at effekten fra de radiobølger, der sendes mellem sende- og modtagerantenner, ligger langt under de anbefalede grænseværdier.

Herning Kommune følger de nationale retningslinier på området.

www.herning.dk

